

LA GRALLA

AVISOS Y SUSCRIPCIONS
SARANDI 203
AL COSTAT DEL CORREO

PERIÓDICH SENMANAL Y LITERARI

SUSCRICIÓN ADELANTADA
Ciutat . . . . . ps. 0.50
Campanya . . . . . » 0.60
Exterior . . . . . » 0.70

LA GRALLA

MONTEVIDEO, 11 OCTUBRE DE 1885

PER LA INTEGRITAT DE LA PÀTRIA

LA GRALLA, ofereix sa modesta cooperació pera la compra de lo barco de guerra PÀTRIA, suscribintse per ara, ab 200 pessetas.

La Redacció

CENTRE CATALÀ

I

Las manifestacions de nostra renaixensa, s'han obert camí ahont se vulla que hi haje havut un aplech de catalans. Aquí mateix nosaltres ne som bon exemple. LA GRALLA, després d'una cobada de uns quants anys, trencá la closca que la tenia tancada y nasqué á la calor de tres pits catalans, de debó. Ben prest s'acostaren á escalfarla vers ayments de la patria llunyana, y lo festiu instrument que comensá sas pifiadas en lo dia 1er de Juny, si en las 19 festas que ha fet senti son só, ha tocat jolivas tonadas, degut es á los grallaires que nos han donat renom ab sas originals tocatas.

Avem citat á LA GRALLA, perquè se la considera com una manifestació de l'esperit catalá de los fills de la terra residents en aquestas Repúblicas, y per fer veurer qu' aquí á Montevideo hi há elements pera poder fer quelcom de honrós per nostra patria.

Are be, si LA GRALLA, ha nascut perquè uns cuants catalans aixis ho volgueren; si LA GRALLA ha sapigut conquerirse l'estima de la premsa y societats catalanistas de nostra terra, ¿perqué lo *Centre Catalá*, que conta un crescut nombre de socis, no fá los possibles pera ferse conèixer, y pera posarse en corres-

pondencia ab las societats catalanas de la *Terra?*

No duptin los capiscols del *Centre* que tindrán molt mes apoyo moral de lo que fins ara han tingut, si 's declaren obertament catalanistas. Sapigan qu' en Montevideo hi ha molts paysans (y ja havem dit altres vegadas, que per paysans tenim nosaltres á los balears, valencians y catalans) que per sa ilustració y son amor á la pátria, poden pujar molt alt lo nom d' una Societat que respongue á las aspiracions de nostre renaixensa.

Nosaltres havem palpat los resultats. A nosaltres se 'ns han ofertat ilustrats paysans, y alguns d' élls que ja fá un bon nombre d' anys que resideixen en lo pays, nos han felicitat per la bona idea que tinguerem de fer un periodich escrit en nostre parla nativa.

A nosaltres, sols nos dol no poguer satisfacer ab mes ventatje y sabiesa, lo titol de colegas que nos han donat nostres mestres y companys de Catalunya, per mes que estem ben segurs que no ha estat per lo que nosaltres hajem pogut fer, sinó per lo que han fet nostres amichs, alguns d' ells incognits, ajudantnos á portar avant nostra obra.

De totas maneras, LA GRALLA, avuy es considerada y creyem de bona fé que lo que havent fet uns cuants, millor ho poden fer una gran aplech congregats baig un lema com lo de *Centre Catalá*.

J. B.

LA PRIMAVERA

Ja la aureneta piula alegrement en sos nous nius y en los verts brancams dels arbres.

La naturalesa comensa á mostrarse esplendorosa, prometetnos assahonats fruits, los ufanosos brots que floreixen en tots los arbres ab exhuberancia de fertilitat, com pera pagarnos llargament lo temps en que vejerem sas mústigas y secas fullas esser joguina de fort vent, y recompensarnos ab escreix ab

los productes que l' home cuida ab llur treball y la pródiga terra fá madurar pera pagarli llurs constants afanys.

Lo joliu primaverench mantell tot ho desperta, fent cantar los aucells, animant y donant nova vida á los desmantelats camps, tristos ahir per lo rigor de las fortas geladas, alegres avuy mostrant rich y espléndit panorama de verdor incomparable.

Al aclarar la ruborosa aubada, cantan sos himnes d' amor los festius aucellets; banya prats y serras abundant rosada, com si eixa rosada fossen llágrimas de goig arrancadas á la naturalesa pera lloar ab son agraument la fecunditat admiradora de la que tot ho desarrolla y rejoyeneix: la primavera.

Oh, qué dolça y hermosa ets, Primavera!

Com baix ton vivificant alé se sent tot transformat!... Tú dónas ta saba á la naturalesa, y també trasmets dolls de vitalitat á 'ls que impacients esperan ta arribada, puig que representas la animació, florits valls, riquesa de nutritius fruits, aires purs y suaus que 'ns fan alenar mes fort per' aspirar lo embaumat ambient que llensan las olorosas flors que esclatan son botó á ta anhelada vinguda.

Si tens lo maravillós poder que tot sonriheixi y revisca, ¿cóm no destiná lo Creador que visqués la humanitat en perpétua primavera per admirar sas obras y alabarlas com perfeccions que 'l Cel nos envia?

ENRICH RAFOLS.

PODER DE LA INSTRUCCIÓ

Oda premiada ab la ploma d' or y argent en lo Certámen celebrat en Valls, Juny de 1885.

Oh Poble digne de un gloriós pervindre, que, com l'oruga que en la pols s' arrastra alas lleugeras per volar vols tindre y las fas neixer al calor del astre de la Instrucció, més lluminós, tal volta, que 'l que la terra ab sa claró illumina ab tot y esserne sa esplendència molta: ¡Oh digne Poble, escolta lo cant que 'l poeta en ton honor combina!

Los jorns passaren de terrible guerra y ja la Pau ab lo progrés s' ajunta; ja hermozejada la tranquila terra per finada rella d' afuada punta; per lo miner que lo rocam soterra; per l' arquitecte que las casas munta;

per lo canal que amasa y fecundisa la planuria inmensa que 'l sol reseca y ompla l' etzabara; pel fil eléctrich que al instant declara al Mon Novell lo que lo nostre pensa; per lo carril que corra sobre lo pont y esborra del cor dels homes tota malvolensa; per l' alt observatori; pel foc incandecent que llum prodiga y l' incrustada punta ab que s' obliga a que lo llam en los abismes mori: per tot lo gran y prodigiós que crea, donantli forma material, la idea, la Terra trasformada está en altar que del Senyor es digne y l' home prompte podrá ferhi estada arreu trobanti de grandesa 'l signe.

Mes ¡ay! es necessari,

Poble valent que lo treball cultivas, que sens que 'l foch d' eix entusiasme pari, sempre vagis, com vas are á buscarhi en la Instrucció tas impressions mes vivas.

Curta es la vida, y qui no aprén en ella á resignarse y admirarla bella, trista la trova y lo consol li manca. perque ell mateix ab sa ambició irrisoria volent gosar eternament la gloria, eternament en un infern 's tanca. Si á la Instrucció, Poble valent t' acostas, prou comprendrás lo qué en la terra 's guanya sempre tenint sos sacerdots per hostes que nos prevenen del error que 'ns danya, y á la virtud lo pensament empenyan, y constantment l' ilustren y l' ensenyan. Ells ab sos llibres, del Senyor publican las eternals nombrosas maravellas, ells lo brilleig y 'l moviment explican del mar inmens. la lluna y las estrellas; dels elements la forsa poderosa, de los metalls las propietats distintas, las virtuts del clavell y de la rosa... de la pedra preciosa la bellesa y la forsa de sas tintas.

Jo al home veig ab sa bonica esposa cuant en la nit la sombra 'ns envolcalla, vora la llar fumosa, mentres son fill reposa lo capet rós dessobre l' estovalla; jo al home veig que de sa amiga tendre destrueix inútils pensaments fictissis fentli ab la Historia lo valor comprendre

de la virtud que engendra
actes gloriosos, nobles sacrificis.

Jo 'l veig pujar á los palaus ab ella.
en jorns de festa, per mirar las obras
que 'l gran artista ab lo seu geni sella;
rosarse miro los seus trajos pobres
ab los dels ríchs que 'n los passeigs fan via,
de los aucells que cantan
del cel brillant y de las flors que encantan
gosant l'audor, la llum y la poesia.

Aixís 'l poble trasformat jo oviro
per l' Instrucció que es sa mellor companya...

—Vullas, senyor, que si molt jove espiro,
al aclucar los ulls en eixa Espanya
veigi que 'l poble ha conquerit sens balas,
fusells ni sanch, sos drets y sa riquesa;
que á la gloria ha pujat teixin escalas
de grans ideas, bellas per sas galas,
pero més bellas encar per sa sabiesa;
que lo remor refusa,
que adora la infantesa,
y que al cop de lo mall sobre la enclusa,
de la prensa que buyda la medalla,
de l' aixada, del rem y de la dalla,
l'acompanya ab lo cant de ta grandesa!

FRANCESCH TOMÁS Y ESTRUCH

LO SIGLE DE LAS ESPECIALITATS

Oh sigle XIX! marvellós sigle de portentosas invencions: jo, lo més petit de tos admiradors, 't saludo, y 't saludo d' un modo *especial*, porque tú ets de los sigles una verdadera *especialitat*. Tú has sobrepujat á tots en grandiosos invents y per aixó 'ns has imposat ton segell obligant á grans y petits á ferho *tot* d' una manera *especial*.

A tú 's dehuen los invents del teléfono, *mantecógrafo*, micrófono, polígrafo, y no estich ben segur si l' «apendre de nadar ab carbassas,» més si que faig la posta de una orella de moltó á qualsevol, que perteneix á aquest sigle la *gloria* dels *polissons* y vermellench color que ostentan «fregalls» que passen per noyas macas. Tú has inventat fins *verrugas postissas* que lluheixen ab gran fatxenda donas menudas, grossas, flacas com secalls y lletjas com mals esperits.

Quín es lo sigle que t' ha igualat joh famós sigle XIX! en invents útils á la pobre y maltractada humanitat? Ets tan gran y son tantas *especialitats*, que pera cantar y tocar himnes en loor teu, no bastarian tots los coros

de serafíns ni serafinas, ni tampoch totas las orgas de fer ballar monas.

Invencions *miraculosas* tevas, son las *rahons convincentas* que surten de las boquetas de canons de cent toneladas que los homes s' endressan mútuament pera demostrar-se son *carinyós afecte*. En los sigles passats 's necessitavan millons de *bolas de goma* (balas) pera donar una acció; en ton temps s' ha adelantat: un *torpedo* pot destruir tot un exercit. Y encara hi haurá qui no alabi com se mereix los teus adelantos? Es possible que hi hagi *estúpits* que no trovin en tu un sigle plé d' *especialitats*?

De ma part, voldria tenir un barret, gran com tapadora d' olla de ranxo, pera traurem el so's perque es invenció de ton sigle tan *humanitari* invent.

Y que tú obligas á que tot lo que la pensa crea, fabrica ó inventa porti lo nom de *especialitat*, t' ho provaré en pocas paraulas. Pera provarho seré tan concis com las tevas mateixas invencions, invencions privilegiadas de ton privilegiat temps. T' ho demostraré ab lo laconisme del telégrafo si no 's trasmet mes que una sola paraula; ab la sencillés y *ronca* veu del fonógrafo si es fá la prova de conservar la audició per medi d' una trompa, ó ab la *claritat* que 'ns donarian mil llums de cuyna ó llumaneras de ton foco eléctrich.

Tú obligas á la gent á que, si volen «endrapar» ó están afamats de mundana gloria, portin lo títol de *especialistas* en lo ram de quiscú, y 'l que no 'l porta ó no 's dona aqueix títol, ja pot comensar á gratarse la panxa per veurer si fá soroll de tambor: de segú que no farà *forrolla*

Oh, es que per los mérits que jo soch 'l primer en reconeixert', en cambi 'ns tiranisas, sí, ets inhumá, absolut, irreverent y fins absorvent. No creguis que vullga jo rebel-larme á tas imposicions, no, ja has vist com t' admiro; pero la veritat, si tingués temps y la paciència que pera tractar ab tú 'm manca, t' en diria quatre de frescas, més frescas que lletugas de ensiam surtint de la terra.

Vina aquí, escolta un moment, jutja, falla y condemna. Vaja, *posat las mans al pit* y contesta:

¿Trovas bonich que un fabricants d' *embuts* s' hagi de titular *embudaire especial* si vol guanyarse la pitansa? No 't cau la cara de

vergonya al veurer que los *fabricants* de ulls de vidre, sabatas de simolsa, bunyols de bacallá, taps de suro, fins los que fan cascabells pera gossos patanés, y mils d' altres, tinguen que dirse *homes especials* sent iguals á los demés, sols perque alló de la *cassusa* no admet réplica?

Ja veus las pocas rahons qu' exposo y no sabs contestá, pera defensarte; y aixó que com sigle est tota una *especialitat*.

Vaja, ara que t' hi picat la cresta, y perque no digas qu' abuso de tú, vull provarte ma generositat, saludante com sigle de *especialitats especialíssimas*.

ENRICH RAFOLS

UN PETÓ

A MON AMICH JAUME SOLER

¿No recordas dolsa esposa
un mes ans del casament
te vareig fer una cosa
que 't va deixar ruborosa?
—Si Jaumet, ho tinch present.

¿No recordas tú com jó
que un dia per ma gran sort
sols estavam al balcó
y vareig ferte un petó?
—Si, Jaumet, ne tinch recort.

¿Recordas un altre dia
que tot lleginte una historia
trobanse fora ta tia
me vingué altre cop manía?
—Si Jaumet ne tinch memoria.

¿No recordas que cremada
per la acció que 't vareig fe
me vás dá una bofetada
deixantme la galta inflada?
—Si, Jaume, ho recordo bé.

¿No recordas que amatent
al sentirme aquell «bolet»
vaig dir, que estava content
de lo teu comportament?
—Me 'n recordo bé, Jaumet.

¿No 't recordas que 't vaig di'
que 'n vista de ta bondat
y veyent lo teu bon fi

prompte ab tu 'm volia uní?

—Sí, Jaumet, no ho he olvidat.

Recordas, per acabar,
que al cap de un més tot justet
nos donavam ja la má
al devant d' un capellá?

—Ho tinch ben present, Jaumet.

Mes ja que tú has acabat
vull fer la historia completa.
¿Recordas que temps passat
un jove, duya al costat?

—Ho recordo bé, Tecleta.

¿Recordas que relacions
hi tenia, y ab mal cor,
me vá enviar expressions
dihen: «*per ara tots bons?*»

—Si, Tecleta, 'n tinch recort.

¿Donchs, tu ab mí te vas casar
per un petó que 't causá penas
y un xiquet de jemegar...
y éll, á dida 'm vá enviar
haventme 'm fet á dotsenas.

TONET TARRAGONÍ

LO MATRIMONI

Carta á un amich

Amich Francisco Vendrell:
M' han dit que 't pensas casar;
aixís es que 't vull donar
com amich algun consell,
¿Qué has pensat del matrimoni?
jo 'l par'arne 'm senyo á fé;
com no així, 'l nom que té
ja es consonant á dimoni.

Com ell tan sols porta mals
difícils de trobar cura,
y no obstant es la locura
mes corrent entre 'ls mortals

Y es que sempre 'ns deixem dú
pe 'l cór que viu d' il·lusions.
y que en totas ocasions
nos enganya, com á tú.

Que vol dí 'l cor 't ho demana?
los més xichs han de callá,
ó si no tothom dirá
que una criatura 't mana.

Ja sabém que ell lo dret té

de sentir y enamorar-se,
pero de aixó á lligarse
lligante tú, no pot sé.

No sigas donchs qui l' imiti,
prefereix t' ho dich formal
á l' estat matrimonial,
mil voltas l' estat de siti.

Fora ser, á fé, molt llús
ferse esclau per darse pena;
no vulgas cap mes cadena
que la que al rellotje dús.

Si á tú sempre t' ha gradat
ser consecuent, qué has de fer?
no vares neixer solter?
donchs no deus morir casat.

Si un cop ja casat poguessis
al notar que mal s' hi viu
torná' al estat primitiu,
potsé encara que ho probessis

Mes, noy, no pot pas sé així,
y probarho fora manía;
un cop á la confraria
ja may mes fores fadri.

¡Fadri! Estat que sens queixa
has portat vintisis anys;
puig si no visch en enganys,
de fadri tú ja hi vas neixe.

Per xó crech fora egoisme
y de molt ingrát pecar,
sens causa, un estat deixar
que ja en tú prengué 'l batisme.

Acás diras tal vegada,
si 'l casarse es bo ó dolent;
per saberho es convenient
probarho alguna vegada.

Mes jo 't diré y no es brabata,
que no cal semblant estreno
puig may has begut veneno
y no obstant crech saps que mata,

Casarse fora molt manso
sols per saber la vritat;
prou la saps pe 'ls qu' ho han probat
si bé es per boca de ganso.

Y tots d' igual modo 's queixan;
ves preguntant als marits,
si estant contents ó aburrits,
y 't dirán que s' aburreixen.

Com no així si tot abona
que l' home vol llibertat!
y francament sent casat,
sols s' es esclau de la dona.

Esclau que vius sens repós,

puig 'la dona 's fá la lley;
fent tragá á qui no vol rey,
lo rey qu' ella té en lo cos.

Si no pot ab prechs ab crits;
si no pot ab crits ab manya;
es dir que sempre 'ns enganya
quan passém á ser marits.

Per xó es que jo 'm quedo sol,
y d' ellas ni 'n vull esment
per casarme, aixó es compren;
pe 'l demés m' agradan molt.

Es dir parlante sens guassa,
per tot m' agradan, vritat;
y si ja no m' hi casat
es perque m' han dat carbassa.

Aixís, deixho al paré meu
y cásat si es que 't convé;
puig quan no las pot havé,
diu: son verdas, la guineu.

JULIÀ CARCASSÓ

NOVAS

La esquadra espanyola d' instrucció 's tro-
vaba últimament á Mahó. La componen deu
barcos de primera classe y quatre torpederos.

Tenim lo pesar d' anunciar la mort del in-
ventor del «barco-peix,» don Narcis Montu-
riol, reconegut com home d' enginy y treva-
llador infatigable que no obtingué, com molts
distingits inventors catalans, l' apoyo neces-
sari pera portar á cap la realisació de sas
obras.

Lo senyor Monturiol morí en S Martí de
Provencals.

Diu un diari de Barcelona qu' un oficial de
l' eczercít alemany visitá lo castell de Mon-
juich, recorrent tots los departaments del
fort y enterantse minuciosament de las forti-
ficacions.

Los comentaris que 'ls fassi 'l legidor.

Se verificá una nombrosa reunió en Barcelona, ahont hi estavan representadas casi todas las societats y corporacions mercantils, políticas, industrials y de la premsa de dita ciutat, y nombráren una «Junta Patriótica» composta de 15 individuos que dirigirán lo moviment patriótic de l' opinió pública y farán tots los trevalls tendents á donar l' apoyo moral y material al Govern pera defensar la integritat de la pátria.

La manifestació anti-germánica que tingué lloch á Valencia fou nombrosíssima y hi estavan representadas todas las classes socials.

Se pronunciaren discursos patriótics y reiná complet ordre.

Furiosa tempesta se desencadená en San Feliu de Guixols, havent arrancat un violent huracá mes de cent roures de gran corpulencia.

Afortunadament no 's tenen que deplorar desgracias personals.

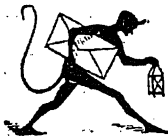

Llegim en los darrers diaris que havem rebut d' Espanya, la mort de l' pintor escenógrafo En Pere Walls, fiil d'Igualada, y un de los artistas mes celebrats, en son género. Ha mort á la etat de 45 anys, quant més podiam esperar de son geni creador.

PIFIAS

Bastant animada y concorreguda la representació donada á benefici del «Centro Catalá» contribuint tots los que trevallaren al millor éxit de la funció.

En los primers dias del próxim mes de Novembre quedarà tancada la llista de suscripció pera socorrer á los colérics d' Espanya. La cantitat recolectada será remesa al sabi paysá nostre, Dr. Ferran, y las llistas dels

donants publicadas per la premsa d' aquí y d' Espanya.

Si hi ha alguna persona que vulga afavorir als germans en desgracia, pot donar lo seu óbol, que per petit que siga no per 'xó deixarà d' esser menys meritori.

Tenim novas y 'ns apešsurem á comunicarlas, que lo ferm catalanista En Salvador Teix, que sorti fa 15 dias á fer una excursió per Campaña, arribará á ultims del mes á Montevideo.

Na Carme Rivera, distingida actriu catalana sorti lo dimars per Buenos Aires, lloch de sa residencia.

Recomanem á nostres llegidors la magnífica poesia, inédita, titolada «Poder de la Instrucció», que prometerem publicar en lo present número y que insertem en la secció corresponent.

SUSCRIPCIÓ

Pera los damnificats de lo cólera en Espanya, qual producte será enviat al Dr. Ferran pera que lo distribueixi entre las familias més necessitadas.

Ricart Camargo—\$ 1.00

Suma total. . . . \$ 312.30

Segueix oberta la llista de suscripció.

SOLICITADA

Nostre amich En Francesch Matarrodona, director d' escena de la secció Catalana de los cos dramátich de lo *Centro Catalá*, nos endreça lo següent comunicat que publiquem sense comentaris:

Sr. Director de LA GRALLA.

Molt senyor meu:

Li prech donguia cabuda en lo seu periódich á la següent aclaració; donantli ja anticipadamente las gracias.

ACLARACIÓ

A tots los sócis del *Centro Catalá*
de Montevideo

Sabent que casi tots los socis d' eix Centro

censuran lo mal acert que he tingut en la elecció d'obra Catalana pera lo dia del benefici de la societat verificat lo dia 4 del present, tinch de manifestalsi del modo que 'm trobí pera escullir la obra, y és lo següent:

Tenia que escullir *dos actes en catalá*, ab las següents restringencias:

1ª. Que fos d'una dama.
2ª. Que no portés gastos.
3ª. Que no hi hagués inconvenient per la decoracio y

4ª. No tenint en la biblioteca de la societat mes que obras vellas, puig la major part son escritas avants del any 1868 y per lo tant bilingües y encara aixis cap que reunis las condicions precitadas.

¿Podia triar obra quant la ÚNICA que hi há es la que posí en escena.

Deixo la contesta al bon criteri de los consocis que tenen l'amabilitat de censurarme.

Tinch que tocar un altre punt y es el següent:

Quant va sucsehir alló de que 'l jove encarregat de la part de tenor en la zarzuela «La Galline Ciega» va dir que no la volia fer y 's va tenir de donar lo seu paper á un altre, jo vaig proposar al Sr. President que en lloch de «La casaca y la casulla» se posés el magnífich drama «La Banda de Bastardía» puig aixi logravam al mateix temps que donar á coneixer una gran y nova producció catalana, probar dignament á la dama nova Dª. Carme Rivera, puig és drama qu 'es presta pera tal objecte; á lo que lo Sr. President me va contestar rodonament que nó.

M'he decidit á fer eixa aclaració, no per cap mes objecte sinó porque veig que tothom me fá carrechs á mi, y los senyors de la Comissió Directiva en lloch de defensarme veig que tambe fan coro ab lo que diuhen los demás sócios, sent aixis qu 'ells mes que ningú haurian d'esposar á los socis tot aixó que jo deixo dit.

Francesch Matarrodona.

Montevideo, 9 Octubre 1885.

PENSAMENTS

La dona

La sogra es una taca de tinta en lo llibre de l'amor: tapa las lletras de la felicitat.

Joseph Fiter é Inglés.

No estimar á la dona, es renegar de la mare.

Joseph del Noya.

La dona al casarse es lo mateix que sí prengué un billet de la grossa de Nadal; de cent mil que n' hi há, un no mes treu la primera.

Rosendo Arús y Arderiu.

La humanitat avansará tan més en son perfeccionament, quant més instruida estigui la dona.

Frederich Castell.

Cada casa es un mon y cada dona un poema.

T. Dern.

La dona es sempre superior al home, tant en lo bé com en lo mal. Ella arriba á ser, segons lo camí qu' emprén, ángel ó dímoni.

F. Matheu.

La dona es la que verdaderament ha trovat lo mohiment continuo. y 'l poseeix en la seva llengua.

Baldomero Escudé y Vila.

VUYTS Y NOUS

—Home,— deya l' altre dia un ballador del Cassino Universal,— nó entench porque, 'ls homes han de pagar entrada y las donas nó.

—Sino que sigui pel pés...—observá un altre.

—¿Pel' pés?

—Si; perquè las donas per molt que pesin, jo sempre he sentit á dir que son llaugeras.

Un fustè 's posá á constructor de gelosías, anys endarrera, cuan s' estilavan aqueixos resguarts en los balcon y finestras.

—Voldria un titol bó, per la meva botiga,— vá dir lo fuster á un intelgent.

—Home ¿no fabrica gelosías?

—Si senyor.

—Donchs posili 'l nom del gel.'s més célebre que s' ha conegut.

Y 'l fuster, després de sentir las degudas esplicacions, se féu pintar un rétol que deya:

Al moro Oteleo.

Fábrica de gelosias.

Un filosoph d' estar per casa y que vivia en un primer pis baixant del cel, va resoldrer acabar ab las ratas que li omplian l' habitació, y estengué per terra, tota una paparina de pansas enmatzinadas,

Al vespre, al arribar á casa, trová una rata ab las extremituts del envenament, y deixant la llumancra á terra, y ajupintse sobre 'l pobre animal, li dirijí lo següent sermó:

—Vetaqui 'l resultat d' apoderarse de lo que perteneix á un altre, y de menjarse las llamínaduras sense subjectarlas á una investigació analítica. ¡Aixis muyran tots los perseguidors de la propietat agena! Y en quant á tú, desgraciada, ¡tant de bó que 't servesqui de llisó y exemple, la mort prematura qu' aqui has trovat!

Y se 'n aná al llit, tot satisfet.

Cantarellas

Si 'ls estels de nit oscilan
Mirallant al riu sas llums,
No es estrany que jo tremoli
Quant m' enmirallo en tos ulls

¿Qui diria nina hermosa
Qu' eix semblant de seraff
Ne fos l' espill hont rebosa
Un cor tant fals y ruhi?

En lo jardí de mon cor
Una flor hi vaig plantar,
Jo 'm creya que brotaria
Pero es mústia fa temps hà.

FRA-ANGÉLICH

Cárlos XII durant una de las sévas campanyas dictava una carta al séu secretari al mateix temps que queya una bomba y estallava en la tenda al costat del escribent, qui donava plé d' espant un salt endarrera.

—¿Que tens? vá preguntarli 'l rey.

—Pero senyor... ¡la bomba! ¡la bomba!...

—¿Y que té que veure la bomba ab la carta que are 't dicto? Continúa.

Un empleat acostumaba tenir dos barrets, y quant sortia ó no anaba á la oficina, manaba posar un d' ells sobre la taula.

D' aqueix modo, deya, logro no faltar may á la obligació; creuhen qu' estich ocupat en un altre departement.

—Ets capás de comprometre á un sant; ¿á qui se l' hi ocorreix ficarse á la buxaca una cullera y un platet.

—Noy, á qualsevol. Es tant lleig entrar en un café y no pendrer res.

Trucá á cal jutje una nit
depressa la policia,
dihent que en un carro hi havia
un home moit mal ferit.

Corre 'l jutje, acostan llums,
y ¡horror! casi be escolat.
veu... un bot de vi amagat
que va punxá' un de consums.

SALVADOR GENIS.

TRENCA CLOSCAS

Xarada

De « prima » tots ne tenim
La « segona » tots plamyem
Y lo « tot » tots esperem
Y lo « tot » tots mantenim.

V. GIRALT

La solució se donará en lo número vinent.

Solució á la xarada del N. 17: *Sangonera.*

CORRESPONDENCIA

Senyor Majó, de Uruguayana, exacte la solució de la xarada de l' nombre 17.

Senyor V. Giralt, de idem, rebuda la seva carta.

Senyor R. S., agraheim la seva oferta.

Senyor Tonet Tarragoni, queda servit.

Senyor Ll. T., en lo proxim nombre anirá lo seu.